



WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 13 listopada 2023 r.

WK-I.431.1.60.2023

**Pan
Sławomir Wawrzyński
Wójt Gminy Stara Biała**

**Urząd Gminy Stara Biała
ul. Jana Kazimierza 1
09-411 Biała**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Hanna Makówka – specjalista oraz Mariola Wajszczak – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 23 maja do 5 czerwca 2023 r., kontrolę w Urzędzie Gminy Stara Biała z siedzibą w Starej Białej przy ul. Jana Kazimierza 1.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 8 maja 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 10 października 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 1 urodzenia, 52 małżeństw i 77 zgonów, 7 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 14 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 9 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego oraz 2 czynności odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

cywilnego. Ponadto wydano 3 zaświadczenia o stanie cywilnym oraz 1 decyzję na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska³.

W kontrolowanym okresie nie dokonano rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, jak również nie wydano decyzji w sprawie umorzenia postępowania dotyczącego rejestracji stanu cywilnego, decyzji w przedmiocie odmowy dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, a także zaświadczeń stwierdzających, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby ani zaświadczeń o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego.

Badaniu poddano 1 akt urodzenia, 10 aktów małżeństwa, w tym: 3 akty sporządzone po zawarciu małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego i 7 aktów sporządzonych po zawarciu małżeństwa przed duchownym, w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego⁴, 10 aktów zgonu, 4 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 3 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 4 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 2 czynności odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego oraz 1 decyzję wydaną na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska, a także 3 zaświadczenia o stanie cywilnym.

Rejestracji stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego dokonał w poddanych kontroli przypadkach zastępca kierownika urzędu stanu cywilnego, zgodnie z właściwością określoną w art. 9 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego⁵, uwierzytelniając akty stanu cywilnego przez złożenie podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą certyfikatu wydanego przez ministra cyfryzacji.

Poddane badaniu akty stanu cywilnego oznaczone zostały oddzielenie dla każdego rodzaju zdarzenia i odrębnie dla każdego roku kalendarzowego, zgodnie z wymogiem art. 19 ust. 1 p.a.s.c. Oznaczenia aktów stanu cywilnego zostały nadane przez system teleinformatyczny, zgodnie z zasadami określonymi w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego⁶.

Objęte kontrolą akty urodzenia, małżeństwa oraz zgonu zawierają wymagane dane,

³ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1988).

⁴ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359, ze zm.).

⁵ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1378), dalej: p.a.s.c.

⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1904).

określone, odpowiednio, w art. 60, art. 88 ust. 1 oraz art. 95 ust. 1 p.a.s.c. Sporządzone zostały na podstawie wymaganych dokumentów, wymienionych w art. 53 ust. 1, art. 87 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 2 p.a.s.c., z zachowaniem terminów określonych w art. 52, art. 86 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 1 p.a.s.c.

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego polegających na sprostowaniu, uzupełnieniu, przeniesieniu do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego oraz odtworzeniu zagranicznego dokumentu stanu cywilnego – dokonano w formie czynności materialno-technicznej, zgodnie z art. 35 ust. 3, art. 37 ust. 3, art. 105 ust. 1 oraz art. 109 ust. 3 p.a.s.c.

Po dokonaniu poddanych kontroli czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego wydawano odpis aktu stanu cywilnego, odpowiednio: skrócony lub zupełny.

Akta zbiorowe do poddanych kontroli aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu, prowadzone są w formie papierowej, zawierają dokumenty stanowiące podstawę dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. W aktach zbiorowych: aktów urodzenia znajdują się karta urodzenia oraz protokół zgłoszenia urodzenia; aktów małżeństwa znajdują się zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa i zaświadczenie wydane przez duchownego, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego albo protokół przyjęcia przez kierownika urzędu stanu cywilnego oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, zaś w aktach zbiorowych do aktów zgonu – karta zgonu oraz protokół zgłoszenia zgonu.

Spełniono obowiązek poinformowania osoby, której akt dotyczy o zamiarze sprostowania aktu stanu cywilnego z urzędu, zgodnie z wymogami określonymi w art. 35 ust. 5 p.a.s.c.

Prawidłowo realizowano obowiązki dokonywania adnotacji, dołączania wzmianek dodatkowych i przypisków o nowo sporządzonych aktach przy wcześniejszych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby, określone w art. 23, art. 24 ust. 1, art. 25, art. 105 ust. 1 i art. 110 ust. 1 p.a.s.c. oraz § 12-14 i § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego.

Zaświadczenia o stanie cywilnym wydano w terminie określonym w § 217 ust. 3 Kodeksu postępowania administracyjnego⁷. Zaświadczenia zostały doręczone wnioskodawcom, co zostało udokumentowane w aktach badanych spraw.

⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), dalej k.p.a.

Poddana kontroli decyzja w sprawie zmiany nazwiska zawierała wszystkie wymagane elementy, określone w art. 107 k.p.a., wydana została na podstawie wniosku spełniającego wymogi określone w art. 11 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, zgodnie z właściwością określoną w art. 12 ust. 1 przedmiotowej ustawy i z zachowaniem terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a.

Nie stwierdzono przechowywania w archiwum urzędu stanu cywilnego ksiąg stanu cywilnego i akt zbiorowych z naruszeniem zasad ich przekazywania do właściwego archiwum państwowego, określonych w art. 128 ust. 1 oraz art. 129 ust. 3 p.a.s.c.

Stwierdzono, że wysokość pobranej opłaty skarbowej za sporządzenie poddanych kontroli aktów małżeństwa, za wydanie decyzji o zmianie nazwiska, za wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonanych czynnościach uzupełnienia, sprostowania, transkrypcji i odtworzenia oraz za wydanie zaświadczenia o stanie cywilnym – była zgodna z określoną w załączniku do ustawy o opłacie skarbowej⁸.

Stwierdzono także, że osoba zatrudniona na stanowisku zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego spełniała na dzień objęcia tego stanowiska wymogi w zakresie wykształcenia i zatrudnienia, określone w art. 8 ust. 1 p.a.s.c.

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienia polegające na przyjęciu 3 zapewnień o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, z wypełnioną częścią 3. dokumentu, tj. oświadczenia o nazwiskach, które będą nosiły osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo po jego zawarciu oraz oświadczenie o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa, które zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 5 p.a.s.c. wypełniane są wyłącznie w przypadku zawarcia małżeństwa przed duchownym.

Ponadto w 6 zapewnieniach o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, nie zamieszczono adnotacji o wyznaczonej dacie zawarcia związku małżeńskiego, czym naruszono wymogi określone w art. 76 ust. 6 p.a.s.c.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie działalności urzędu stanu cywilnego ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień**.

⁸ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111).

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień, poprzez:

- odstąpienie od wypełniania w zapewnieniu o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego – oświadczeń o nazwiskach, które będą nosiły osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo po jego zawarciu, a także oświadczenia o nazwiskach dzieci zrodzonych z tego małżeństwa,
- weryfikowanie kompletności przyjmowanych zapewnień złożonych przez nupturientów, w tym w szczególności wyznaczania daty zawarcia małżeństwa, zgodnie z wymogami określonymi w art. 76 ust. 6 p.a.s.c.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/